

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 238

Valtuustoaloite julkisten saniteettitilojen lisäämiseksi keskustaan kesäkaudelle - Antti Moisander ym

TRE:4715/10.00.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Tietäväinen Milko

Valmistelijan yhteystiedot

Infrahallintapäällikkö Kimmo Myllynen, puh. 040 806 4794, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 1241 626, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Antti Moisanderin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Antti Moisander ja 12 muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan 13.6.2022, että kaupunki selvittää mahdollisuuden hankkia kesäkaudelle Tampereellakin yleisötapahtumista tuttuja, kevytrakenteisia saniteettitilaratkaisuja suosituimmille ulkoilualueille vähintään suurimpien yleisötapahtumien ajaksi. Kohde-esimerkkinä aloitteessa on mainittu Koskipuisto. Aloitteessa on esitetty, että ilkvallan ja väärinkäytösten minimoimiseksi tulisi myös pääsymaksun optio pitää avoimena.

Aloitetta on perusteltu sillä, että kaupungin puistot ovat kesäisin hyvin suosittuja ajanviettopaikkoja ja erityisesti juhlien, kuten vappu, yhteydessä keskustan julkiset saniteettitilat ovat osoittautuneet täysin riittämättömiksi. Perusteluissa on myös tuotu esille, että keskustaluueella on ainoastaan kourallinen julkisia wc-tiloja, mistä seuraa yleisöjuhlissa yleisten ulkoilualueiden sotkemista ja puisto- sekä torialueita ympäröivien liiketilojen häirintää.

Asian taustoittamiseksi kaupunki toteaa, että nykyisin Tampereella on käytössä keskustan alueella tai sen lähetyvillä yhteensä noin 10 yleisökäymälää. Ydinkeskustassa yleisökäymälöitä sijaitsee

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kirjastonpuistossa, Koskipuistossa ja Sorsapuistossa. Lisäksi Laukontorilla ja Tammelantorilla on käytössä yleisökäymälät. Yleisillä alueilla sijaitsevat yleisökäymälät ovat maksuttomia ja kesäaikaan ne aukeavat aamuyön tai aamun tunteina ja ovat avoinna iltaan tai puolille öin asti.

Tampereella käytössä olevien yleisökäymälöiden pelkkä hankintahinta ilman asennus- ja käyttöönottokustannuksia on lähihistoriassa ollut edullisimmillaan noin 30 000 euroa (alv 0 %), jolla on saatu hankittua siirtokelpoinen, aiemmin käytössä ollut ja myöhemmin tehdaskunnostettu käymälärakennus. Keskusta-alueella sijaitsevan, kiinteärakenteisen yleisökäymälän tyypillinen ylläpidon vuosikustannus on suuruusluokkaa 20 000 euroa (noin 1 500–2 000 euroa/kk).

Yleisökäymälöihin kohdistuu runsaasti ilkivaltaa sen ollessa jopa viikoittaista. Töhryjä on pahimmillaan lattiasta kattoon ja ilkivaltaa ilmenee myös muun muassa pintojen naarmuttamisena. Lisäksi käymälöistä löytyy huumeneuloja. Kesäaikaan käymälät tarkastetaan ja siistitään kolme kertaa päivässä – jatkuvalla puhtaanapidolla ja huoltotoimenpiteillä ne saadaan yleensä pidettyä tyydyttävässä käyttökunnossa. Kesäaikaan lähes kaikilla kaupungin yleisistä uimarannoista on käytettävissä maksuton wc-tila. Uimarannoilla sijaitsevat käymälät ovat usein kevytrakenteisia, joskin kiinteät saniteettitilat isoimmilla uimarannoilla ovat yleistyneet merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Esimerkiksi Pyynikin suosituille uimarannalle on rakennettu korkealaatuinen huoltorakennus käymälöineen. Lisäksi osaan kaupungin satamista ja järvi- sekä luontovirkistyskohteista on kesäkaudelle hankittu kevytrakenteisia käymälärakennuksia.

On selvää, että julkisten yleisökäymälöiden verkosto ei yksistään ole riittävä palvelemaan asiakastarpeita suurten yleisötapahtumien aikaan eikä verkostoa ole näitä tilanteita varten mitoitettukaan. Kaupunki arvioi, että nykyisin tapahtumien järjestäjät lähtökohtaisesti varaavat riittävästi käymälöitä palvelemaan asiakkaita. On selvää, että käymälöiden määrä, tai ennemminkin jonotusaika, on yksi keskeisistä asiakaskokemukseen vaikuttavista tekijöistä tapahtuman onnistumista arvioitaessa.

Vappu on siinä mielessä poikkeuksellinen tapahtuma, että sillä ei ole järjestäjää (vrt. esim. festivaalit ja konsertit). Tämän vuoksi kaupunki on vappuisin toimittanut keskusta-alueelle, Koskipuistoon ja sen lähiympäristöön, useampia kevytrakenteisia käymälöitä. Aiemmin kaupunki on myös kokeillut keskusta-alueen suosituimmista puistoissa kevytrakenteisiä käymäläratkaisuja. Käymälöihin kohdistui yöaikaan niin mittavassa laajuudessa ilkivaltaa, että korjauskustannusten lisäksi palveluun muodostui niin merkittäviä käyttökatoja, että käytännössä kaupungille ei jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin luopua tällaisesta keskusta-alueen käymäläverkoston kesäaikaisesta laajentamisesta.

On selvää, että kiinteärakenteiset yleisökäymälät ja nämä tilapäiskäymälät eivät yksistään riitä palvelemaan tilanteissa, jossa keskusta-alueella liikkuu tuhatpäin ihmisiä. Tapahtumajärjestäjien

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

toimittamien ja kaupungin yleisökäymälöiden ohella on huomioitava, että wc-tiloja sijaitsee käytännössä lähes kaikissa kahviloissa ja ravintoloissa, kuten myös esimerkiksi kauppakeskuksissa ja tavarataloissa. Saniteettitilojen käyttö on näissä usein maksutonta, joskin esimerkiksi kahvilat ja ravintolat saattavat veloittaa muilta kuin niiden asiakkailta saniteettitilojen käytöstä maksun, jota voitaneen pitää tyypilliseltä suuruudeltaan (0,50–1 euroa) varsin kohtuullisena.

Aloitteessa viitattuun option kevytrakenteisten saniteettitilojen pääsymaksusta tai ylipäätään yleisökäymälöiden maksullisuuteen kaupunki ei tällä aloitteeseen laaditulla vastauksella sinänsä ota kantaa, mutta toteaa tarkastelujensa pohjalta, että markkinoilla on nykyisin tarjolla maksullisen käytön mahdollistavia lukitusratkaisuja ainakin kiinteärakenteisiin käymälöihin. Esimerkiksi Turussa keskusta-alueella on viime aikoina siirrytty maksullisiin yleisökäymälöihin. Tampereen kaupunki toteaa yleisinä huomioina, että myös käyttömaksun mahdollistavista lukitusjärjestelmistä aiheutuu kustannuksia ja toisaalta käymälöiden maksullisuus saattaisi lisätä mittavassa määrin ei-toivottua käyttäytymistä, esimerkiksi tarpeiden suorittamista luontoon.

Edellä kerrottuun perustuen kaupunki toteaa, että yleisökäymälöistä aiheutuvat kustannukset ovat mittavia ja palveluverkoston laajentamisen suhteen on oltava hyvin kriittinen. Sinänsä nykyinen yleisten alueiden kunnossapitoon osoitettu määräraha saattaa mahdollistaa nykyiseen määrään nähden yksittäisten kevytrakenteisten lisäkäymälöiden toimittamisen keskusta-alueelle esimerkiksi vappuisin, mutta kaupungin kokemusten mukaan ilkvallan vuoksi pidempiaikainen käyttö ei tule kyseeseen. Kaupunki arvioi, että vaikka yleisökäymälöitä lisättäisiin merkittävä määrä yleisille alueille, niin tapahtumien aikaisesta häiriökäyttäytymisestä ei silti päästä eroon. Varmasti runsaasta tapahtumien aikaisesta ihmismäärästä on myös hyötyä keskusta-alueen yrityksille, vaikka lieveilmionä erilaisia häiriöitä ilmeneekin.

Vastaus aloitteeseen on valmisteltu yhteistyössä kaupungin ja Tampereen Infra Oy:n asiantuntijoiden kanssa.

Tiedoksi

kh

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§238

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)